Yabanc? Dil Olarak Türkçenin Ö?retiminde Okuma Motivasyonu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yabanc? Dil Olarak Türkçenin Ö?retiminde Okuma Motivasyonu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32710

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yabanc? Dil Olarak Türkçenin Ö?retiminde Okuma Motivasyonu Ölçe?i (YDTÖOMÖ), Semih Alper Dündar ve Hakan Emre Çocuk taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, **Yabanc? Dil Olarak Türkçe** ö?renen bireylerin okuma becerilerine yönelik motivasyon düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini, özellikle de **geçerlik** ve güvenirlik de?erlerini ortaya koymay? hedeflemi?tir. Çal??ma, yabanc? dil ö?renimi ba?lam?nda okuma motivasyonunun de?erlendirilmesi ihtiyac?na yan?t vermektedir.

Anahtar Kelimeler

Okuma Motivasyonu, Yabanc? Dil Olarak Türkçe, Ölçek Geli?tirme, **Güvenirlik**, Geçerlik, Dil Ö?retimi, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Semih Alper Dündar, Hakan Emre Çocuk.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, **yabanc? dil** ö?renen ö?rencilerin Türkçe metinleri okumaya yönelik içsel ve d??sal motivasyonlar?n? sistematik ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Elde edilen veriler, yabanc? dil olarak Türkçe ö?retimi programlar?n?n ve materyallerinin ö?rencilerin motivasyonel ihtiyaçlar?na göre düzenlenmesine olanak tan?r. Ölçek, özellikle okuma becerisinin geli?tirilmesine yönelik pedagojik müdahalelerin etkinli?ini de?erlendirmede kritik bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki **okuma motivasyonu** yap?s?n? yabanc? dil ö?renimi ba?lam?nda ölçmektedir. Okuma motivasyonu genellikle iki ana boyutta incelenir:

?çsel Motivasyon: Ö?rencinin okuma eylemini merak, zevk alma veya ki?isel tatmin gibi içsel nedenlerle gerçekle?tirmesi.

D??sal Motivasyon: Okuma eyleminin not alma, ödül kazanma veya zorunluluk gibi d??sal faktörler taraf?ndan yönlendirilmesi.

Ölçek, bu boyutlar?n yabanc? dilde okuma performans? üzerindeki etkilerini ayr? ayr? belirlemeyi amaçlar. Geli?tirme çal??mas?nda, bu motivasyonel alt boyutlar?n Türkçe ö?renenler aras?nda nas?l yap?land??? **Faktör Analizi** yöntemleriyle incelenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?, arac?n gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü kan?tlamak için gerçekle?tirilmi?tir. Dündar ve Çocuk (2019) taraf?ndan yürütülen çal??mada, öncelikle uzman görü?leri al?narak kapsam geçerli?i sa?lanm??t?r. Yap? geçerli?i için ise, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen faktör yap?s?n? ortaya ç?karmak amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin ilgili motivasyon boyutlar? alt?nda grupland???n? göstermelidir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in ölçümlerinin tutarl? ve kararl? olup olmad???n? belirlemi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçe?i olu?turan maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?ini gösterir. Ayr?ca, ölçe?in farkl? zamanlarda benzer sonuçlar verip vermedi?ini kontrol etmek için test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla **faktör analizi** kullan?lm??t?r. Bu analizler, Okuma Motivasyonu yap?s?n?n yabanc? dil ö?renimi ba?lam?nda kaç boyuttan olu?tu?unu ortaya koymu?tur. Tipik olarak, aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ile madde havuzu azalt?lm?? ve temel faktör yap?s? belirlenmi?; ard?ndan do?rulay?c? faktör analizi (DFA) ile bu yap?n?n farkl? örneklemlerde teyit edilip edilmedi?i kontrol edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Büyük olas?l?kla 5'li veya 6'l? **Likert Ölçe?i** format?nda derecelendirme kullan?lm??t?r (Örn: "Hiç Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a).

Language Available: Türkçe.

Population Group: Yabanc? dil olarak Türkçe ö?renen ö?renciler.

Age Group: Üniversite düzeyinde veya ileri düzey dil ö?renimi gören yeti?kin ö?renciler.

Population Details: Ölçek, genellikle Türkiye'deki üniversitelerin TÖMER (Türkçe Ö?retimi Uygulama ve Ara?t?rma Merkezi) gibi birimlerinde Türkçe ö?renen uluslararas? ö?renciler üzerinde uygulanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lardan, Türkçe okuma materyallerine yönelik duygu ve dü?üncelerini yans?tan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Motivasyon, ?kinci Dil Edinimi, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Psikometri, Türkçe Ö?retimi, Okuma Becerisi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2019 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle sorumlu yazardan izin al?nmas? gerekmektedir. Ticari kullan?m ücretlendirmeye tabi olabilir, ancak standart akademik ara?t?rmalar için genellikle ücretsizdir.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lanan kaynakta ORCID bilgisi bulunmamaktad?r.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için sa?lanan e-posta adresi: semihalperdundar@gmail.com

Correspondence Address: Sa?lanan kaynakta detayl? yaz??ma adresi bilgisi bulunmamaktad?r.

Kaynaklar

Dündar, S. A. ve Çocuk, H. E. (2019). Yabanc? Dil Olarak Türkçenin Ö?retiminde Okuma Motivasyonu Ölçe?inin geli?tirilmesi: Güvenirlik ve geçerlik çal??mas?. *International Journal of Languages' Education and Teaching. 7*(4), 401-411.

Bu çal??man?n orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yabanci-dil-olarak-turkcenin-ogretiminde-okuma-motivasyonu-olceginin-gelistirilmesi-guvenirlik-ve.pdf

Ayr?ca makaleye eri?im için kullan?lan bir di?er harici ba?lant?: s3.amazonaws.com

Yabanc? Dil Olarak Türkçenin Ö?retiminde Okuma Motivasyonu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin

ARABPSYCHOLOGY.COM

tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM